

BISERICA și ȘCOLA.

Fóia bisericescă, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunii

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Despre Milostenie.

(După Ioan Chrisostom.)

(Continuare.)

De ce ȳice Paul mai departe: „Fie-care să pună deoparte, agonisind“? Pentru-că vre-unul s'ar fi rușinat a da o sumă mai micuță; de aceea ȳice: păstrează, pune deoparte, și când să va fi adunat o sumă mai mare numai atunci predă-o! Și apoi vorbește el aici nu numai simplu despre cruțare. De aici să învățăm, că acésta contribuire este o comórá, aceste spese un cășcig. Intr'adevăr este o commórá de forte mare preț. Pentru-că o comórá de bunuri pământești póte fi atacată și micșorată, și adesea a făcut nefericit pe posesor; însă cu totul alt-feliu este cu comórá cea din ceriu: nu se póte nici odată consuma, nici ataca, și ajunge tuturor spre mântuire, cari o posed sau primesce din ea. Acésta comórá nu se mistue prin lungimea timpului. Nu este supusă smintelei, peste tot scutită de atacuri inimice și le aduce aceloră, cari o adună nenumărate binecuvântări.

Să urmăm deci și să facem și noi asemenea! In casa noastră să fie de aci nainte afară de casa noastră proprie, și o cassă sântă, ca prin acésta și posesiunea noastră să fie bine păstrată! Banii depuși pentru sêraci in casa ta servesc spre siguranța banilor tîi proprii. Așa este deci s-tul Pavel, care te învață a administra bine averea ta proprie! — Ce să mai ȳic? Aceea, ce vei fi adunat odată, îți va fi éráși spre prilej și îndemn puternic, a pune mai mult deoparte. Dacă cu acest obicei numai odată a-i făcut început, atunci prin acésta și fără ajutoriul altuia, te vei simți împintenat la continuare. Așa să fie fiecare casă ca o biserică, adevă un loc de conservare pentru vistierii sfinte! Cu aceste case sunt de a să compara vistieriile aici in biserică. Unde se află banii sêracilor, acolo diavolul n'are intrare. Prin acești bani ai sêracilor sunt casele mai bine scutite decât prin scut, lance, și alte arme, decât prin puterea trupului, decât prin cetele soldaților.

După-ce Paul a spus dela cine și in ce mod să se adune banii, lasă la voia liberă a dătătorilor, cât se dea. El nu ȳice: contribuie atâta și atâta; căci atunei póte s'ar fi aflat ordinațiunea lui de îngreuitoare; unii s'ar fi scusat cu sârăcia. De aceea să fie după părerea lui normativul pentru mărimea contribuiei, averea și buna voie a singuraticului. „Fie-care din voi“ ȳice el „să pună de-o parte agonisind ce-i vine ușor“. Nu se ȳice: ce póte, sau ce se cuvine, ci: ce-i vine ușor — o indicare, că și harul ceresc îi va veni într'ajutoriu. D-ȳeu înpunându-ne spre datorință milostenia, n'a intenționat numai săturarea sêracilor, ci și folosul dătătorilor, și a dat porunca acésta mai mult pentru dătători, decât pentru sêraci. Dacă ar fi avut in vedere numai câștigul sêracilor, atunci ar fi cerut numai oferirea darului, nu însă și dispozițiunea veselă spre a da. Veți însă pe apostol a-și da togmai in privința acésta prescisele sale, de a da bucuros, de a împărtași cu inima veselă. Așa ȳice odată: „nu cu părerea de rău sau de silă, pentru-că D-ȳeu iubeste pe dătătorul voies“, 1) deci nu simplu pe dătătorul, ci pe acela, care dă cu bucurie. Și éráș in alt loc: „cel ce împarte, se împartă cu simplitate, cel ce stă inainte să fie cu sirguintă; cel ce miluește să o facă cu bunăvointă“. 2) Dacă cineva dă cu inimă veselă și se privește mai puțin ca dătător decât ca primitor, atunci acésta este o nouă milostenie. Pentru de a da de bunăvoie, caută s-tul Pavel in tot modul de a-ș face porunca sa ușoră. Vedeți numai, câte mijlóce întrebuintează el, pentru d-a nu fi îngreuiată acésta datorință cu neplăcere și sarcini! Mai întâi el nu pretinde acésta numai dela unul sau doi sau trei, ci dela întréga cetate. Căci o colectă nu este nimica alta, decât colecțiunea tuturor contribuțiilor. A doua órá le aduce aminte de demnitatea primitoilor, pe care nu-i numește

1) II Corinteni 9, 7.

2) Romani 12, 8.

cerșitori, ci sfinți. A treia oră se provocă la exemplul altora, cari deja au făcut așa : „Cum am poruncit“ dice el „bisericii Galației“. Mai departe strămută ziua solvirii togmai pe ziua cea mai potrivită : „In prima și a fiecărei săptămâni, fiecare din voi să pună de-o parte agonisind“ etc. A cincea oră nu voește ca să dea milostenie deodată, ci încet încet prin mici contribuiri. Nu este tot atâta, dacă tot are a se da într'o zi, sau este împărțit în mai multe zile ; căci în cazul ultim dăruitorul așa dicând nici nu simte spesele. A șasea oră nu determină mărimea darului, ci o lasă acésta în buna voie a dătorilor, și face alusiune, că acéstea (adecă atât darul, cât și buna voie) sunt un dar al lui D-șeu. Ambele se află în cuvintele : „Ce-i vine ușor.“ Încă și un al șaptelea mijloc mai adauge, când dice : „Ca nu, când eu voi fi venit, numai atunci să se facă colectele“. Aceste cuvinte pe de-o parte îi siliau la dare, încât ei așteptau sosirea lui, pe de altă parte îi încuraja prin aceea, că le acordă un termen lung pentru colectă. Dar nici acésta nu i-a fost d'ajuns ; mai adăugă și un al 9-lea mijloc. În ce consistă acesta ? El dice : „Când sunt de față, dacă voi aprobați, voi trimite pe aceia cu scrisori, ca să ducă darurile vóstre“.

Privește pe acest bărbat sfânt și marinos, cât este de umilit de îngrijat și plin de iubire. El nu voiește, nu cedează, ca după socotința sa să denunțască aducătorii banilor ; ci mai mult lasă corinthenilor acésta alegere. Nu ținu de nedrept, dacă acești soli sunt designați prin concludul corinthenilor și nu de dânsul. Contrarul, ca el să aleagă solii, pe când aceia au făcut colectă, nu-i părea a fi în ordine. De aceea alegerea o lasă lor, și prin acésta nu numai că documentează umilința sa, ci delătuie ori-ce ocaziune, ori-ce umbră a unui cuget rău. Fiind mai curat decât rațele sórelui și ridicat peste ori-ce prepus, căuta să prevină vre-unei false bănuiei. De aceea dice : „Când sunt de față, dacă voi aprobați, voi trimite pe aceia cu scrisori, ca să ducă darurile vóstre“. Ce dici ? Nu voești să călătorești, și să iai banii în primire ? Voești să lași altora acésta afacere ? Așa să nu cugetați, acésta cugetare să nu innădușe zelul vostru. Vedeți cum știe el să prevină și acesteia. El nu dice simplu așa : „pe cari voi îi veți afla de bine, pe aceia îi voi trimite ; — ci cum dice ? „pe aceia îi voi trimite cu epistolă dela mine,“ adecă, dacă și nu după trup totuș prin epistolă voi fi cu ei și voi face parte din deputațiune.

S-tul Paul, ca un bărbat de o autointitate extraordinară și de toți recunoscută, în modul acesta a căutat a se feri de o onóre așteptată de toți ómenii ; și dacă noi din contră devenim nerăbdători și desgustați, că împărțitorii astor-fel de bani nu sunt designați după socotința noastră, după alegerea și părerea noastră, dacă o simțim chiar aprópe ca o vătămăre, că alții la întrebunțarea averei lor proprii

nu lucră după chibzuința noastră, — suntem óre vrednici de umbra sau numai de încălțămintele s-tului Paul ? Observă mai departe, cum rămâne el la tóte asemenea și nu se schimbă nici un moment. El vorbește aici nu de împlinirea ordinului, nu de îngrijirea milosteniei, ci de transportarea darului. Prin acésta arată el, că spijinirea sêracilor, îndurarea cătră cei setoși, este togmai așa, încă și mai mult un op al grației, decât învierea din morți, împrăștierea spiritelor rele, curățirea de lepră. Cu tóte că este un op al grației, pretinde și din partea noastră zel și promptitudine ca să ne decidem liberi la aceea și să ne facem vrednici de grație.

Prin aceea, c'a voit să trimită și epistolă, o cauză a fost, că a voit să încurajeze pe corintheni ; ér alta și cea mai însemnată a fost promisiunea lui, de a lua parte și el cu ei în călătorie. El dice : „dacă se rentează ca să merg și eu, veți merge și cu mine.“ Observă și aici înțelepciunea lui ! Sê fe-rește togmai așa de a refusa însoțirea, precum și a o promite necondiționat. Lasă, ca despre acésta să decidă dăruitorii, și o pune în mâna lor, că óre să mérgă s'au să nu mérgă. Dă s'ntelegă, că va întreprinde de sigur călătoria, dacă se vor aduna bogate și destule daruri, ca să-l înduplece la acésta hotărîre. Acésta o indică cuvintele : „dacă va merita“ etc. Dacă s'ar fi pronunțat necondiționat, că nu va întreprinde călătoria, atunci i-ar fi descuragiat, și prin acésta ar fi devenit mai nepăsători. Dacă ar fi dat o promisiune ne'ndoiósă, éráș i-ar fi făcut mai lăsători. Acesta e deci temeiul de ce nici nu refuză necondiționat însoțirea sa nici nu promite, ci lasă ca corinthenii să decidă în privința acésta, ceea ce se vede din cuvintele : „dacă se rentează“ etc. Aușind ei, că darurile lor póte le va duce Paul, purceseră fără'ndoială, cu mai mult zel la lucru, ca darul să fie depus în s-tele lui mâni și jertfa să fie petrecută de rugăciunile lui.

(Va urma)

Predică despre perseverarea în credință.

Umblați până aveți lumină, ca pre voi întunerecul se nu ve cuprindă, și cel ce umblă întru întunerec, nu știe unde merge — până aveți lumină credeți în lumină, ca se fiți fiii luminei. (Ioan cap 12. vers 35, 36).

Sórele, lumina cea mare a pământului, este icóna credinței noastre cei dreptmărețe ; adese-ori norii ascund fața sórelui din naintea ochilor nostrii, de multe ori umbra pământului, sau a altor planete se ved a-l întuneca ; — însă peste scurt timp norii sê resfiră, și umbra trece ; și éráși îl vedem ca cu înmulțită lumină strălucind. — Pământul de sê îndepartă dela dânsul perde frumșetele firești, și amurțit de gerul ernii, și îngroșit de întunerecul morții grăbesce aș să întórce și a sê apropia de rațele

cele mângâioase a-le sôrelui. Acesta cu milă îl primește, cu dragoste îl înbrățișadă, îl încălzește, și cu frumsețile cele dintâi éráși îl infrumșetădă. Așa și credința noastră cea dreptmărită: „*lumina cea adevărată, carea luminează pre tot omul.*”¹⁾ Adeseori de norii neșciinței și a îndoelii, acoperit-a din naintea ochiului minții omenesci, de multe ori gonit-a de împărații limbesci, și de filosofii și slujitorii idolesci; totuși au străbătut norii neșciinței, au învins îndoielele, și au respit întunerecul înprotivitoriu, și cu înmulțită lumină strălucesc nouă astăzi!

Din véc s'au aflat ómeni, cari sau prin a lor deșartă înțelepție, sau rápiți de patimi sau amăgiți precum ăice Apostolul „*prin învățături întru viclesug spre amăgitura ómenilor, și mescesugirea înșelăciunii*”²⁾ s'au îndepărtat dela lumina cea adevărată. — Dară ce li s'au întemplat? Unii ca aceștia ca și pământul îndepărtat dela sóre s'au despoiat de frumsețele darului, s'au lipsit de căldura credinței, și au umblat rătăcind întru întunerec; până ce cu inima înghețată de desperare, cu mintea îngroșită de mórtea întunerecului nepriceperii, și cu sufletul zdrobit de sb. ciuirile cugetului au grăbit a se întorce la lumina cea mângâitoare la dreptcredincioasa credință. Érá cei ce au rămas pururea întru retăcire, au sfârșit vieța lor cea ticălosă, întru cea mai adencă desperare; asemenea împăratului Iulian desghinatul, carele s'au îndepărtat dela lumină, și în totă vieța sa au gonit'o, și au hulit-o — érá în césul morții povestesc istoria că: au luat cu mâna sânge din rana ce căpătase în resboiul, carele avusese cu Persii, și întru cea mai mare desperare fiind, l-au aruncat cătră ceriu ăicând: „*înveși Galileane!*” de óre-ce au numai că nu au putut întuneca, și stenge lumina; ci și sufletului său vecinică osendă, și chinuire au agonisit, și au cunoscut „*ca lucrul, carele este dela Dumneșeu, ómenii nu-l pot risipi.*”³⁾

O! neînțelepte om muritoriu, carele sau din deșertăciune, sau din ură, și poftă de isbândă te-ai despărțit de cătră lumina cea adevărată, și după ce totă vieța ai petrecut-o întru întunerec, rătăcind cu sufletul întru îndoelă, frică, și nepricepere, pentru ce măcar în césul cel mai de pre urmă al vieții tale, când din dumneșească îngăduință în sufletul tău cel cuprins de întunerecul morții: străluci o rață din lumina cunoscinței, nu te-ai întors mai bine cătră îndurata lumină, cătră dreptcredincioasa credință, întru carea te-ai născut, botedat, și crescut ai fost, și în loc de a arunca sânge cătră ceriu, lacrimi de pocăință să fi vărsat. — Însă de acésta nu să va minuna, cel ce scie cât de îndărătnică este deșertăciunea, și nebunia ómenilor acelora, cari s'au îndepărtat dela lumină; de óre-ce unii ca aceia nu numai că lapadă dela sine tóte mijlócele îndreptării;

ci încă și pre alții prin feliurite bârfeli și amăgituri se sêrguesc a-i trage în smintela și retăcirea întru carea dênșii se află, dară. „*vai lumii de smintele, că trebuie se vină smintele*” ăice Mântuitoriul Christos „*însa vai omului prin carele vine smintela.*”⁴⁾ „*Mai bine ar fi lui de ș'ar lega o pétră de grumașii lui, și să se arunce în mare.*”⁵⁾ Érá Apostolul Petru ăice: „*ca judecata, celor ce amăgesc prin cuvinte nu se întărđie mult, și perirea lor nu dormitează.*”⁶⁾

Infricoșate sunt cuvintele aceste, dar mai înfricoșată, și înflorătoare este adevărata împlinire alor; pentru aceea: cine nu va suspina de orbia unor creștini de acum, cari din iscusința de 19 vécuri ăic: din nenorocirile, patimile, și pedepsele care au suferit în curgerea de nouăspredeca sute de ani, cei ce s'au despărțit între sine, și s'au îndepărtat dela lumină, încă n'au luat exemplu și învățatură: ci precum grăescó Apostolul: „*Și acum ca pruncii se învalue, și se pórtă de tot vântul învățaturii.*”⁷⁾ Cine nu să va întrista de neînțelepciunea unor creștini de acum, cari și acum în vécul al 19. încă nu cunosc adevărul credinței cei dreptcredincioase; încă nu șciu prețui lumina cea adevărată; ci după interesul unor ómeni vicleni, acum într'o parte, acum într'alta se lasă a se trage, cât se adevăresce întru ei cuvintele Mântuitoriului Christos: „*Că fii vécului acestuia mai înțelepți sunt, decât fii luminii într'u némul lor.*”⁸⁾ Rușine mare și ocară este acésta pentru creștinii de acum, cari tóte lucrurile lumesci cu iscusință, rêvnă, și statornicie le cêrcă; érá în lucrurile credinței sale cei dreptcredincioase fôrte nepri-cepuți, nepăsători, și nestatornici să arată.

Rușine mare și defăimare chiar și inaintea celor de alt ném, ăic: inaintea păgânilor pentru creștinii de acum, și a învățătorilor lor, cari ca nisce prunci de pe uliță, cu pulbere aruncă unul în fața altuia, și celor străini fac potincnelă, și celor slabi cu cunoscința pricinuesc smintelă; căci sub numele unirei sădesc neunire între frați, din carea creșce ura și gonirea; sub numele credinței samănă necredință, din carea rêsare fățarnicia, și nestatornicia; căci cel ce s'au învățat a fi necredincios cătră Dumneșeu, și cătră biserica sa, cătră cine va fi credincios? Sub numele luminei întunerec revarsă, prin care se lățesc nepriceperea, îndoela, și neprețuirea celor sante. Mai pre urmă sub numele binelui de comun răutate ațiță. Însă, vai! strigă prorocul *vai celor ce ăic: rêului că este bun, și bunului că este rêu celor ce pun lumina întunerec, și întunerecul lumina.*

Pentru aceea dreptcredincioșilor creștini! Ascul-

¹⁾ Ioan 1, 9

²⁾ Efeseni 4, 14.

³⁾ Faptele Apostolilor 5, 39.

⁴⁾ Matei 18, 6, 7.

⁵⁾ Luca 17, 2.

⁶⁾ II Petru 2, 3.

⁷⁾ Efeseni 4, 14.

⁸⁾ Luca 16, 8.

tați cuvintele învățătorului lumii Christos: „Și până aveți lumina credeți în lumină, ca se fiți fiii lumini.“ Ascultați sfaturile sântilor Apostoli, carii grăesc cătră voi „la învățături strădine, și de multe feluri se nu vă mutați; că bine este vouă cu darul să vă întăriți inimile.“⁹⁾ Și érăș „iubiților se nu credeți la tot duhul, ci se ispititi duhurile de sunt dela Dumneșeu.“¹⁰⁾ Mai departe: „Privighiați pentru-că protivnicul vostru diavolul ca un leu răcnitoriu umbla căutând pre cine se înghită, căruia stați înprotiva întăriți cu credința.“¹¹⁾ Drept-aceșa iubiții mei frați, fiți statornici, neclătiți, sporind în lucrul Domnului în tóte zilele, știind că ostenela vóstră nu este deșartă în Domnul.“¹²⁾ Amin.

Scris-am în Lipova, 19 Iuliu 1856.

Iosif Suciú,
paroch.

N. B. Parintele Iosif Suciú a tipărit acéșta predică în mai multe exemplare, și a trimes un exemplar și fericitului metropolit Andrei Baron de Șaguna, carele i-a răspuns următoarele :

Cinstite părinte Iosife !

În mijlocul durerilor de care e pătrunsă inima mea pentru durerile și ranele, ce se înfig fără milă sântei ortodocsei nóstre bisericii din multe părți, și prin mulți Apostoli mincinoși, am aflat alinare multă acelora, vedënd din cuvântul Sântiei Tale ținut în 19 Iulie a. c. și mie în 6 Sept. împărtaşit, că aceea sântă maică biserică nu e din tóte părțile părăsită, și turma lui Christos nu este fără păstoriu după asemănarea păstoriului celui bun, carele nu părăsesce turma sa în vreme de nevoe, ca năimitul : ci o apără asupra lupilor celor răpitori.

Deși șciu. că Sântia Ta nu ai întocmit, și n'ai ținut cuvântul acesta ca se seceri laudă și aplausuri : ci o ai făcut acéșta spre mărirea lui Dumneșeu, spre ădirea turmei cei cuvântătoare, spre întărirea adevărului, și spre înfrânarea amăgirilor obrasnice : totuși eu nu mă pot conteni a nu lăuda rêvna Sântiei Tale prin acéșta, arătată atât în de obsce spre întărirea credincioșilor în credință, cât în deosebi spre apărarea ortodocsiei.

Eu mulțamesc lui Dumneșeu în adêncul sufletului meu, când ved, că se școlă asemenea dascăli carii decă au fost vre-odată de lipsă acum și mai cu sémă în părțile vóstre nu mai pot lipsi.

⁹⁾ Evrei 13, 9.

¹⁰⁾ Ioan 4, 1.

¹¹⁾ I Petru 5, 8, 9.

¹²⁾ I Corinteni 15, 58.

Laud rêvna Sântiei Tale ăic : dar laud totde-odată și alegerea temei, lucrarea ei, vorbirea alésă și totdeodată precisă, și preste tóte, citatele pré potrivite ; nu pot a nu recuoșce în cuvântul Sântiei Tale înțelepciunea pistorală potrivită duhului evangelic, care învață fără a-și bate joc.

Deci primesce dela mine cinstite părinte Iosife aceste descoperiri sincere, îniniméđă-te și pre viitoriu pe cărarea acéșta, ca și alții se-ți urmeđe spre întărirea credintei sobornicesci ortodocș, primesce mulțamita mea pentru împărțășirea cuvântului Sântiei Tale, și primesce în sfêșit și Sântia Ta dela mine cuvântările mele pentru sêrbătorile de preste an întocmite ; fiind cu archipăstoréșcă binecuventare.

Al Sântiei Tale

Sibiu, în 19 Noemvrie 1856.

de tot binele voitoriu :

Andreiú Baron de Șaguna, m. p.
Episcop.

Fericirea popórelor depinde dela bunăstarea lor intelectuală și materială.

În fie-care om este înăscut dorul de avuție. Acest dor se manifestéđă de după individualitatea fie-cărui om. Unii ómeni doresc a-se înavuți prin adunarea de realități, alții prin stringerea de bani și alții prin îmbogățirea minții.

Pentru a puté realiza ori care dintre aceste dorințe, e de lipsă știința, învățetura, adecă : ș c ó l a. Așa dară școlă este începutul realizării dorințelor omeneșci. — Omul, carele și-a ajuns dorința, e fericit. Acéșta se póte ajunge, — după cum am amintit mai sus, — prin școlă, pentru-că școlă este lumina care ne arată calea fericirii.

Sfinta nóstră biserică ne învétă : se ajutăm pe cei lipsiți, se îngropăm pe cei morți sêraci, se învățăm pre cei ce nu șciu, se îndreptăm pre cei ce greșesc. Dar cum vom aj uta pre cei lipsiți, cum vom îngropa pre cei morți sêraci, decă nu avem cu ce ? Cum vom învăța pre cei ce nu șciu, cum vom îndrepta pre cei ce greșesc, decă nu avem știință, adecă învățetură ? Vedeți dară, că și Dumneșeu poșteșce șe fim avuți și învățați.

Sé ne silim dară a ne căștiga averi și învățetură, ca se putem împlini cu ușurință voia lui Dumneșeu, ca se plăcem lui Dumneșeu. Sé ne silim a ne căștiga poziții bune prin averi și cunoșcințe, sé ne asigurăm esistența, căci ăilele grele sunt, și nu șcim ce aduce cu sine ăiua de mâne.

Sé trimitem dar fiii noștrii la școlă se-și căștige învățetură ; ér după absolvarea ei, se-i aplicăm la meserii bune, se-i deprindem la lucru, căci numai prin lucru continuu ne putem căștiga averi, adecă stare bună. Și numai decă vom fi pătrunși de aceste adevăruri și le vom

implini, vom pute să ne asigurăm existența; numai așa vom pute să ne ajungem dorința; numai așa vom pute ajunge la fericire noi, și în genere națiunea noastră.

O patimă urită este însă înăbușată în poporul nostru, o patimă, carea îl împedecă mult în ajungerea scopurilor amintite și anume: unii dic „de ce se trimit eu pruncul la școlă, că n'o să fac popă din el;“ ér alții își cheltuesc averile numai ca să pótě face pre unul dintre fiii săi domn, lăsându-și astfel pre ceialalți copii săraci, napi. Și unii și alții greșesc, pentru-că: omul și decă nu va fi popă trebuie să fie învățat: ér decă învăță nu trebuie să fie chiar popă sau domn. Acești ómeni nu pricep că popórele vestite și bogate nu au ajuns la acea stare prin înmulțirea domnilor, ci prin cultură, industrie și comerciu.

Sub cultură se înțelege, că toți ómenii să fie învățați; sub industrie înțelegem meseriile; ér sub comerciu neguțetoriile.

Românii noștrii nu-și prea dau copiii lor la meserii și neguțetorii. Ei mai bucurosi fac din ei plugari, de cum va nu-i pot face domni. Și acésta nu e bine, pentru-că: punem casul că un țeran adecă un plugar, carele are o căsuță și vre-o 3—4 lanțe de pământ, face din toți fiii săi plugari, aceia nu mai pot duce viață ca tatăl lor, pentru-că moșia tatălui lor fiind împărțită între 5 și 6 fii, pe unul va căde fórte puțin, se póte că prin încurcăturile de împărțire se va consuma tótă, și vor rămâne toți fiii săraci napi, și vor fi constrânși a lucra pe la alții cu ziua. Cu cât ar fi mai bine, când acela ar fi aplicat fiii săi la diferite meserii, și ar avea fie-care ocupațiunea sa, de după carea fie-care ar pute trăi, și și moșia strămoșască ar pute rămâne întregă unuia, care pe rând ar pute plăti tóte părțile fraților săi.

Casuri de aceste sunt fórte multe. În pruncia mea stradele Választó, Demeter, Illés, György, Sarló, Kasza, Kapa, Fejsze ect din comuna noastră Arad, erau tóte pline de români cu stare, astăzi însă numai există. Și decă vom scruta unde sunt, ne vom convinge că ei au murit, ér averile lor neputându-le fiii lor împărții, le-au vëndut la străini, cumpărându-și fie-care case mai mici și mai slabe prin stradele mai mărginașe a-le orașului, ér ce mai mulți ș-au prădat averile, rămânând ași săraci, lucrând cu ziua pre la alții.

Să căutăm acum cine au cumpărat casele românilor de prin stradele susnumite, și vom vedé, că nu economii și nici domnii ci meserieșii. Dar nunumai atâta, ei au zidit în locul acelor case, altele mai mari și mai frumoșe, încât ași nu-ți mai vine a crede că sunt stradele de mai nainte.

Vedeți ce pot face meserieșii! Noi românii avem puțini meserieși, și și aceia au meseriile cele mai slabe — precum: pânzăritul (tocaci), ciobotăritul (cismași) croitoritul (sabăi) ect. — cari au decădut ași prin multele fabrici, totuș și aceștia trăesc mai ușor decăt un plugar sărac.

Să ne tritem însă copiii la școlă, acolo pe lângă cetire și scriere vor mai învăța și desemnul și atunci vor fi primiți la meserii mai bune, la măsari, lemnari,

zidari, văpsitori, fauri, rotari, pictori, sculptori, funari și alte meserii, cari sunt tot atâtea pluguri de aur, și cu cari omul își póte asigura o poziție mai bună, își póte stringe averi.

Cumcă meseriile sunt mai bune și mai avantațióse chiar și decăt domnia puteți vedea și din următórea istoriă.

În partea de mează nópte a țării nemțesci (Prusia) se află orașul Altona. Acest oraș, înainte de acésta cu 50 de ani era un sat mic. Întro colibă din drumul de țără ce ducea prin acest sat, locuia un biet lucrător cu numele Ioan Staub, carele avea 5 feciori. Bietul lucrător trimise copiii săi regulat la școlă, voind a le asigura un trai mai bun, mai ușor. Învătătorul satului vedând bunăvoința bietului om și cunoscând talentele copiilor săi, îl chemă întro și la sine și îi duse „Bade Ioane, te-ami chemat, să ne înțelegem de sórtea copiilor DTale. Uită, DTa ești sărac și nu poți să trimiti copiii DTale la alte școle mai înalte, deci eu cuget că ar fi bine să-i aplicăm la meserii bune, și anume: Pre Francisc și Iuliu fiind mai mari și mai tari, să-i dăm aci în sat pe unul la covaciul ér pre celalalt la rotariul, să învețe aceste meserii, că sunt fórte bune. Pe Ioan îl tritem la frațele meu în Hamburg se învețe sucirea funilor (stengăritul); ér Georg și Adam se mai umble la școlă până se vor mai întări.

Francisc și Iuliu încurând împlinind anii la măestrii lor, plecară în alte orașe în vandră. Cutrierând ei mai multe orașe, deveniră perfecți în meseriile lor, și după călătórie de 5 ani se întórseră acasă. Din coliba tatălui Francisc făcu covăcie, ér Iuliu cumpărând — pe banii adunați în vandră — coliba vecinului, deschise o rotărie. Acum merseră împreună la notariul satului, și povestindu-întâmplările lor de prin călătórie și planul lor de a continua în comuna lor natală, meseriile învățate îl rugară de sprigin. — Notariul vedând bunăcuviința feciorilor, se bucură mult, promițându-le tot spriginul, și numai decăt a comandat la dênșii o trăsura nouă. Iuliu, alese cel mai frumos lemn de bagrin pentru trăsura comandată, ér Francisc o ferecă cu mult gust. Ómenii, vedând trăsura notariului, alergară cu sutele să comande diferite lucruri: trăsuri, pluguri, grăpi și alte instrumente economice, cari nunumai că îmbogățiră pe meserieșii noștrii, dar îndemneau pe ómeni la lucru, căci și cum e, cu o sapă nouă, sapi mai cu drag, — și astfel înaintară și ómenii din sat în ale plugăriei.

În scurt timp meserieșii noștrii se îmbogățiră fórte. În locul colibelor de odinórá se arădicară nișce case mari și frumoșe, de-ți era drag a-le privi. Covăcia și rotăria fraților Staub se transformară întro fabrică mare de recuise economice.

În decursul timpului Georgiu și Adam frații cei mai mici absolvară școlă satului. Ei cu ajutoriul fraților mai mari, continuară școléle în alte orașe. Georgiu ajunsse cu timpul profesor, ér Adam întră la miliție. Și și cum e omul înăscut cu dorul de avuție, Georgiu numai înceta a-și îmbogați mintea cu învățături nouă, și-ș sacrifică tóte venitele sale întru stringerea de cărți, întrebuintând tot

timpul liber cu scrutarea lor și cu scrierea de poezi frumoase. Adam ca militar, prin curajul și devotamentul său, după ce în mai multe lupte câștigă gloriă și mărire neamului său și țării sale, își umplu peptul de cruci și alte decoruri.

O epistolă din America anunță primăriei comunale din Altona, că acolo au murit Ioan Staub de profesiune funar, care și-a testat întreaga sa avere de 80.000 fl. bisericeii din comuna sa natală, cu scop de a înființa și susține un gimnasiu superior.

Ioan Staub era fiul mijlociu al bătrânului lucrător din Altona, pre carele îl aplicară la fratele învățătorului să învețe sucirea funilor. — El se duse cu măestrul său în Filadelfia, fiind-că acela luase în arândă monopolul sucirii de funi pentru corăbiile Statelor unite. După mórtea măestrului, acest monopol fu încredințat lui Ioan Staub, carele prin sirguinta sa câștigase averea susnumită. O întâmplare nefericită însă îi curmă firul vieții, și fiind-că dânsul nu avea familie, testă totă averea bisericeii din comuna sa natală cu scopul amintit.

Comuna Altona, din comună mică și săracă ajunsă acum bogată și vestită. Intr'ânsa se înălță acum o fabrică mare de recușite economice sub firma: „Frații Staub,“ și un gimnasiu superior numit după întemeietoriul său „gimnasiul Staubian.“ Guvernul, vedând acésta înaintare în comună, o arădică la rangul de oraș liber, dându-i mai multe târguri preste an. Aceste târguri deveniră din zi în zi tot mai cercetate, aducând locuitorilor ei venite considerabile. Ați Altona este un magazin de aur, al căruia isvor au fost meseriile cele bune ale fraților Staub.

Francisc, Iuliu și Ioan își câștigară așa dar prin meseriile lor cele bune și prin sirguinta lor averi mari, prin cari fericiră familiile lor și alte familii cu cari se încuscriseră. Prin uneltele bune preparate de ei cu mult gust, stârnind plăcere de lucru în ómeni, îmbogățiră tot satul. Georgiu și Adam prin învățătura lor ce e drept făcură mari servicii patriei, ei însă nu aveau averi materiale, dar nici familii cu cari se pótă contribui la înmulțirea și îmbogățirea neamului lor. Și știut este, că puterea unui popor, a unei țări, constă în numărul indivișilor și în starea lor materială.

Să luăm exemplu din istoria fraților Staub, să învățăm copiii noștri și să-i facem meseriași buni, căci numai așa vom fi în stare a recăștiga averile strămoșilor noștri dela străini.

Iosif Moldovanu,
învățător.

D I V E R S E.

* *Examenele finale* la școala superioară de fete din Arad se vor ține Sâmbătă în 27 Iunie st. n. și anume înainte de amădi dela 8—12 óre: examinare din tóte studiile; ér după prânz dela 3—5 óre: declamațiuni, musica vocală și instrumentală. Lucrările de mână și desemele elevelor vor fi expuse în decursul examene-

nului. La aceste examene invită cu tótă onórea direcțiunea școlei pe on. public român, care se interesăza de progresul acestei școle.

* *Programa examenelor* școlilor medii și superioare gr. or. române din Brașov dela finea anului școlastic 1895—96. Esamenele de maturitate. În 13, 14 și eventual 15 Iunie v. va fi esamenul oral de maturitate la școala comercială. În 17 și 18 Iunie v. va fi esamenul oral de maturitate la gimnasiu. La esamenele de maturitate nu pot lua parte școlarii; pentru publicul mare ele sunt deschise. Esamenele publice de încheiere. A) La gimnasiu. Vineri, în 21 Iunie v. Dela 7½—8 óre a. m. cl. VII. Latina. Dela 8—8½ óre a. m. cl. VII. Fisica. Dela 8½—9 óre a. m. cl. VI. Istoria. Dela 9—9½ óre a. m. cl. VI. Elina. Dela 9½—10 óre a. m. cl. V. Matematica. Dela 10—10½ óre a. m. cl. V. Maghiara. Dela 10½—11 óre a. m. cl. IV. Religiunea. Dela 11—11½ óre a. m. cl. IV. Româna. Dela 11½—12 óre a. m. Declamațiune. Dela 2½—3 óre p. m. cl. III. Latina. Dela 3—3½ óre p. m. cl. III. Germâna. Dela 3½—4 óre p. m. cl. II. Aritmetica. Dela 4—4½ óre p. m. cl. II. Maghiara Dela 4½—5 óre p. m. cl. I. Româna. Dela 5—5½ óre p. m. cl. I. Geografia B) La școala comercială și reală. Sâmbătă, în 22 Iunie v. Dela 7½—8 óre a. m. cl. II. com. Cunoscințe de drept. Dela 8—8½ óre a. m. cl. II. com. Francesa. Dela 8½—9 óre a. m. cl. I. com. Principii comerc. Dela 9—9½ óre a. m. cl. I. com. Aritmetica comerc. Dela 9½—10 óre a. m. cl. IV. reală. Româna. Dela 10—10½ óre a. m. cl. IV. reală. Chemia. Dela 10½—11 óre a. m. cl. III. reală. Germâna. Dela 11—11½ óre a. m. cl. III. reală. Istoria. Dela 2½—3 óre p. m. cl. II. reală. Geometria. Dela 3—3½ óre p. m. cl. II. reală. Istoria natur. Dela 3½—4 óre p. m. cl. I. reală. Geografia. Dela 4—4½ óre p. m. cl. I. reală. Aritmetica. Notă. Esamenele (afară de cel de gimnastică) se țin în sala festivă a gimnasiului. Tot Sâmbătă în 22 Iunie v. se va ține și esamenul de gimnastică cu toți școlarii la 5 óre p. m. în sala de gimnastică. Sâmbătă, în 29 Iunie v. (ziua sfinților apostoli Petru și Pavel), după serviciul divin, la care vor participa toți școlarii, se va încheia în mod solemn anul școlastic 1895/96 distribuindu-se premiile în sala cea mare a institutului. La încheierea anului școl. fiecare școlar va primi testimoniu școl. și un esemplar din programa școlară. La esamenele acestea precum și la festivitatea de încheiere a anului școlastic se invită cu tótă stima părinții școlariilor, amicii și binevoitorii acestor școle. Brasov, în 5 Iunie v¹ 1896. Direcțiunea.

† *Necrolog.* Eugenia Cornea măritată Popovici în urma unui morb îndelungat și plin de suferințe, — după împărtășirea cu santele taine, — Duminecă în 2/14 Iunie după mēđași la 3 óre în B.-Ciaba, și-a dat blândul seu suflet în mânil Creatorului, în anul 24 al vieții și al 3-lea al fericitei sale căsătorii. Scumpele rămășițe pamentesci ale neuitatei repositate, s'au astrucat spre vecinică odichnă, — dela casa parochială — Marți în 4/16 Iunie a. c. după mēđași la 2 óre după ritul bisericeii gr. or. română, în cimiteriul din B.-Ciaba. O jelesc: Dimitriu Popovici, preot ort. român ca soț. Eugenia

Popovici, ca fiică. Simeon Cornea senior, preot ort. român în Repsig ca tata. Ana Cornea măritată Zaslou, preotésă în Seleuș. Ioan Cornea inginer șef în România. Elena Cornea măritată Vaida, preotésă în Husaseu. Marióra Cornea măritată Popovici, preotésă în B.-Ciaba. Simeon Cornea junior, preot ort. român în Repsig ca frați și sorori. Ioan Popovici preot ort. român, în Nadasiu și socia Ecatarina Horgia, ca socri. Parteniu Zaslou, preot ort. român în Seleuș. Teodor Vaida, preot ort. român în Husaseu. Petronela Misici măritată Cornea, ingineriță în România. Georgiu Popovici, preot ort. român în Nadasiu. Victor Popovici, preot ort. român în B.-Ciaba. Ioan Popovici, preot ort. român în Osiand. Ecatarina Iancu măritată Cornea, preotésă în Repsig, ca cumnați și cumnate. Iumorméntarea, în mijlocul unei dureri adânc simțite din partea familiei și a consângenilor numeroși, asistată de un numeros public din loc și jur, s'a oficiat de domni preoți: Ioan Giulani din Otlaca, Petru Biberea din Giula. Iosif Beșan din Giula. Dimitriu Nica emerit în B.-Ciaba, Alessiu Popovici din Bichig, Vasiliu Beleş din Chitighaz, Ioan Șeredan din Seleuș, Georgiu Turic din Otlaca și Iustin Popa din Ternova; cântările au fost executate de cattră 2 domni învățatori. Părintele Petru Biberea a ținut cuvântarea funebră, carea au stors lacrimi din ochii celor de față. — Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

* **Erupțiunea Vesuvului.** Vesuvul a avut zilele trecute o mare erupțiune, urmată de un murmur subteran. Massa de lavă a curs în două riuri pe costa vulcanului. Directorul observatoriului de pe Vesuz compută masa de lavă în 25 milióne metri cubici.

* **Un nou mijloc de apărare contra colerei.** Din Paris se vestește, că profesorul Proust, presidentul consiliului sanitar, a descoperit un nou mijloc de apărare contra colerei. Profesorul Proust într'un interviu, avut în zilele trecute, a ținut că medicamentul acesta, care se bazează pe sistemul vaccinării, are efect sigur, și că l'a probat cu bun succes asupra mai multor bolnavi. Descoperirea a produs mare senzație în cercurile savanților. Esperimentările se continuă.

O descoperire interesantă. În anul 1820 s'a găsit în orașul Aquila, al fostului regat Neapolitan, un vas vechi de marmură, care cuprindea și o placă de bronz. Savantul profesor Stribani a recunoscut, că această placă este o lespede dedicătoare cu sentința de mörte a lui Isus Cristos în limba chaldeică. Sentința de pe lespede, — autenticitate ei a fost recunoscută mai târziu de cattră o comisiune francesă de arte, — sună ast-fel în traducere:

„Verdictul lui Pontius Pilatus, loșitor în țera Galileea de-jos, cu așa cuprins, ca Isus Nazaret, să îndure pedepsa prin răstignire. În anul al 17-lea al guvernării lui Tiberius, în ziua 25-a a lunii Martie, în orașul sfânt al Ierusalimului, când Ana și Caiafa erau preoți mari și jertfitori ai lui Dumnezeu, condamnă Pontius Pilatus, guvernor al Galileei-de-jos, de pe scunul său judecătoresc ca pretor, pe Isus din Nazaret la pedepsă prin răstignire, înțepenit între doi ucigași. După mărturisirile mari și ponderóse ale poprului, Isus se dá: 1. în mod fals ca

fiul lui D-đau; 2. în mod fals ca regele lui Israil; 3. a intrat în templu în mod sacrilegiu, iosoțit de tot felul de popor, care purta în mâni ramuri de palme; prin urmare Isus este: 4. dușman al legii; 5. un agitator; 6. un amăgitor. Pilatus poruncesce, în numele merelui imperator Tiberius, primului centurion Quirilius Cornelius, a conduce pe osanditul. Isus din Nazaret la locul de executare și a face să se îndeplinescă osanda; înterđice deasemenea la tot poporul, bogăților și săracilor, a împedeca mörtea lui Isus sub greutatea aceleasi pedepse ca și la el.“

Martorii, cari au iscălit acest verdict, așa dar martorii de sânge ai Mântuitorului, sunt: 1. Danul Robai fariseu; 1 Iohanes Zarobabel; 3. Rafael Robani și 4. Elias Kapel, cărturar. La capătul de jos al lepedei stă scris, că o asemenea lespede a fost trimisă fie-cărui ném (ovrei)

* **Mulfămîntă publică.** Carea să aduce din partea comitetului parochial din B.-Lazuri Stimatului Domn Teodor Oncea notariu cercual pentru fapta sa nobila și marinimósă, prin carea a jertfit pentru sf. biserică gr. or. română din B. Lazuri o sumă de 500 fl. v. a. și adevă: ca fundățiune bisericescă 300 fl. v. a., care sumă a și depus-o în mână episcopului parochial; ér în preț de 200 fl. v. a. a donat un pământ al seu pentru de a înmulți pământul parochial, care și alt-cum este foarte puțin. Acésta fundățiune s'a făcut întru eternisarea, memoriei iubitei sale soție Ecatarina Oncea n. Waida și a amicei ei Elena Crișan n. Boțioc din Beiuș, care ambele în 20 Mai st. v. a. c. s'au mutat la cele eterne. Fie-le țărina ușoră și memoria binecuvântată; ér darul numitului donatoriu să fie bine primit pe altariul Domnului. În numele comitetului parochial. B.-Lazuri, 5/17 Iunie 1896. Alesandru Pelle, preot.

* **Poșta turcescă.** Intre multele instituțiuni, cari séu că numai de curënd au fost introduse, séu că se află în stadiul de dezvoltare în imperiul turcesc este și poșta turcescă. Este foarte greu a fi factor poștal în Ismid, Smirna séu Beyrut, deórece factorul, fiă el turc, grec, spaniol séu jidan trebuie să vorbescă, séu cel puțin se cunoscă 6—8 limbi. Afară de acésta se mai adaugă și greutatea de a descifra adresele, cari nu sunt scrise așa de precis și lămurit, ca la noi. Oficianții postali au o poziție și mai grea, deórece sunt neîntrerupt șicanați cu întrebări de nimica, când au lucru cel mai mult. Și încă merge cum merge prin orașe, la sate însé dămnesc referințe poștale și mai triste. Localități separate pentru poștă nu există de loc și serviciul poștal îl îndeplinesce un călăreț, care împarte scrisorile și pachetele ședënd călare. Când călărețul sosese înaintea vr'unei cafenele turcesci, tótă lumea din ea alérgă afară și unul dintr-e Turci, care scie ceti, descifrează adresele diferitelor scrisori.

C O N C U R S E.

Să escrie concurs pentru stațiunea învățătorescă dela șcôla inferióră rom. gr. or. din comuna Galșa, cu termin de alegere pe 14/26 Iulie 1896.

Emolumintele sunt: a) bani gata 300 fl. b) 8 stânceni lemne din cari e a-se încălzi și școlă c) pentru curatorat 20 fl. d) pentru conferințele învățătoresci 12 fl.; e) scripturistica școlii 5 fl. și în fine f) locuință cu grădină.

Recurenții sunt avisați a-și trimite recursurile lor Prea Onoratalui Domn Georgiu Popovici protopresbiter în Șiria (R. Világos) până în 12/24 Iulie a. c. având totodată a-se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în st. biserică. Alesul învățător va fi obligat a conduce și afacerile cantoralii.

Din ședința comitetului par. ținută în 1/13 Iunie 1896.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: GEORGIU POPOVICI m. p. protopop.

—□—

Să escrie concurs pentru îndeplinirea postului învățătoresc de I-a clasă dela școlă a treia gr. or. rom. din comuna Comloș (O. szt. Anna) comitatul Aradului protopopiatul Șiriei cu termen de alegere pe 21 Iulie, 2 August 1896.

Emolumintele sunt: 1) Cuartir cu grădină de legumi 2) în bani gata 400 fl. v. a. 3) lemne pentru învățători 5 orgii ér pentru încălzirea salei de învățământ 3 orgii. 4) pentru scripturistica 5 fl. 5) pentru conferință 10 fl. 6) pentru famulariat 12 fl. 7) pentru instruirea și conducerea corului vocal va primi din cassa bisericeii anualminte 50 fl. v. a.

Recurenții sunt poftiți petitele instruate în conformitate cu concludul din: sinod eparchial sub Nr. 80 din 1883, dovedind că sunt capaci și de a instrua și conduce cor, a-le subșcerne părintelui protopop Georgiu Popoviciu în Șiria (R. Világos) până la 14/26 Iulie 1896 căci cele întrate mai târziu nu se vor lua în socotință.

În cazul când nu se vor prezenta competenți în număr recerut, din cei cu calificățiune pentru a II-a clasă se va admite cei cu testimonii distinse.

Recurenții sunt poftiți a-se prezenta în st. biserică pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântări, căci fără altă renumerațiune, va avea să conducă și strana.

Din ședința comitetului parochial ținută la 30 Mai 11 Iunie 1896.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: GEORGIU POPOVICI m. p. protopop.

—□—

Pe baza decisului Ven. Consistoriu gr. or. rom. oradan de datul 9/21 Maiu a. c. Nr. 503/69.15 se escrie concurs pentru ocuparea parochiei de classa a III-a Martihaz (Marcziháza) protopopiatul Tincei, pe lângă următoarele emoluminte:

a) pământ parochial $\frac{1}{2}$ sesiune parte arătoriu parte finaț; b) birul preoțesc parte grâu parte cucuruz; c) bani gata solviți din arunc 50 fl.; d) stolele parochiale; e) folosirea supraedificatelor parochiale, toate acestea computeate dau un venit de 404 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa această parochie, f-și vor înainta recursurile instruate cenform regulamentului pentru parochii, la subsemnatul în Tulca (Tulka) p. u. N. Szalonta până în 27 Iunie 9 Iuliu a. c. ér alegerea se va întâmpla în 29 Iunie (11 Iuliu) a. c. și până când, recurenții vor avea a se prezenta la sta biserică de aici spre a-și arăta desteritatea în celea rituale.

Tulca la 6/18 Iunie 1896.

Nestor Porumb m. p.

adm. protopopes.

—□—

Se escrie concurs pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci din Tergoviste, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumintele anuali sunt: în bani gata 152 fl.; $4\frac{1}{2}$ jugere de pământ în preț de 70 fl.; $\frac{3}{4}$ jugere de grădină, 25 meți bucate parte grâu parte cucuruz; pentru lemne din care are a-se încălzi și școlă 36 fl.; pentru conferințe 10 fl.; pentru scripturistica 4 fl.; dela înmormântări 20 cr. și cuartir liber.

Recurenții sunt avisați, a subșterne petițiunile P. T. oficiu protopresbiteral în Belinț, u. p. Kiszető și a-se prezenta în s. biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: IOSIF GRADINARIU, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Deore-ce la 10/22 Martie a. c. nu s'a prezentat nici un recurent — se escrie de nou concurs pe 20 Iuliu (1 August) pentru deplinirea postului învățătoresc la școlă gr. or. rom. din Topoloveț-mare, pe lângă următoarele emoluminte anuali: 1) salariu în bani 192 fl.; 2) pentru 32 metri de lemne din cari se încălzește și școlă 64 fl.; 3) diurne la conferințe 10 fl.; 4) pausal de scris 5 fl.; 5) 58 meți parte grâu, parte cucuruz; 6) 2 jugere pământ arător cl. I.; 7) $\frac{1}{4}$ juger estravilan (fênați); 8) cortel liber cu grădină de legumi. Mai având în fine și accidentii pentru cooperațiuni cantoralii la ceremoniile funebrale de un caz 20 cr. în comuna matră, și 50 cr în filia.

Doritorii de a concura la acest post au se-și trimiță recursurile instruate conform statutului organic și adresate comitetului parochial, la adresa Dlui inspector de școle Iosif Grădinariu în Belinț (per Kiszető); ér în vre-o Duminecă ori sârbătoare se se prezinteze în s. biserică ca se-și arăte desteritatea în cântare și tipic.

Topoloveț 2/14 Iunie 1896.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: IOSIF GRADINARIU, m. p. prot. și inspector școlar.

—□—

Pentru alegerea de învățătoriu la stațiunea devenită vacantă din Dubestiu, se escrie concurs pre ziua de 18/30 August a. c.

Emolumintele sunt: 1. Pe lângă cuartir în edificiul școlii cu grădină de $\frac{1}{2}$ juger. 2. Salariu în numărariu, 280 fl. v. a. 3. 2 jugere de pământ estravilan cu 20 fl. 4. Pentru lemne de încălzit și sala de învățământ 24 fl. v. a. 5. Pentru scripturistica 5 fl. 6. Pentru conferință 8 fl.

Doritorii de a ocupa această stațiunea au a se prezenta în vre-o Duminecă séu sârbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic până la terminul indicat.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: ADAM ROSA m. p. inspect. școl.

—□—

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Pe baza protocolului ședinței extraordinare a comitetului parochial dela 21 Mai 1896. se escrie concurs de licitațiune minuendă pentru repararea bisericeii din Sâmbăteni (Szabadhely, com. Arad) cu terminul de 30 Iunie (12 Iuliu a. c.) pre lângă suma minimală de 989 fl. v. a.

Condițiunile de licitare să pot vedé la oficiul parochial r. gr. or. din loc.

Sâmbăteni, dat ca mai sus.

Nuțu Iovonescu,

preș. com. par.

Paul Fenlăcan,

paroch ort. rom.